

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою
стоматологічних захворювань

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
ВДНЗУ «УМСА»
проф. В.М. Бобирьов

«__» _____ 2017__р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дитяча терапевтична стоматологія

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 1201 Медицина

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 7.12010005 Стоматологія

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

Факультет стоматологічний факультет, в тому числі з нормативним терміном
навчання та факультет підготовки іноземних студентів

(назва інституту, факультету, відділення)

(розроблена на підставі типової навчальної програми 2015 року)

Полтава – 2017 рік

Робоча програма з профілактики стоматологічних захворювань для студентів за напрямом підготовки 1201 Медицина, спеціальністю 7.12010005 Стоматологія.
« 29 » серпня 2017 року - 31 с.

Розробники: зав. кафедри дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань, професор, д.мед.н. Л.Ф. Каськова, доцент кафедри дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань, к.мед.н. О.В. Хміль.

Робоча програма розглянута і затверджена на засіданні кафедри дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань

від « 29 » серпня 2017 р., протокол № 1

Завідувач кафедри д.м.н., професор _____ Л.Ф. Каськова
(підпис, вчене звання, ініціали, прізвище)

Програму схвалено на засіданні циклової методичної комісії:
«Стоматологія»
(назва циклової методичної комісії)

« 30 » серпня _____ 2017р., протокол № 1
Голова циклової методичної комісії «Стоматологія»
д.м.н., професор _____ Л.Ф. Каськова
(підпис, вчене звання, прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні циклової методичної комісії
«Соціально-економічні дисципліни, іноземні та українська мови, фізичне виховання та кредитно-трансферна система організації навчання»
(назва циклової методичної комісії)

сід « » _____ 2017 р., протокол № 1

Голова циклової методичної комісії
доцент _____ О.М. Беляєва
(підпис, вчене звання, ініціали, прізвище)

Секретар _____ Ю.В. Лисанець
(підпис, вчене звання, ініціали, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <i>1201 Медицина</i>	Нормативна	
	Напрямок підготовки <i>1201 Медицина</i>		
Модулів – 1	Спеціальність: <i>7.12010005</i> <i>Стоматологія</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	
Загальна кількість годин – 120 годин		Семестр	
		7-й і 8-й	
		Лекції	
Тижневих навчальних годин: аудиторних - 70, в т.ч. лекції - 10 (у 7-му семестрі), практичні – 60 (циклові заняття по 4 години протягом 7 днів і 1 день 2 години, всього 15 годин в кожному семестрі), самостійна робота студента – 50 годин (в 7-му семестрі – 25 годин; у 8-му семестрі – 25 годин) Аудиторних – 15 (60) самостійної роботи студента – 12,5 (50)	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>Спеціаліст</i>	10 год.	
		Практичні заняття	
		60 год.	
		Самостійна робота	
		50 год.	
		Вид контролю: СПА, підсумковий модульний контроль	

Примітка: Співвідношення (%) кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: аудиторне навантаження – 58,34%, СРС – 41,66%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основна мета дитячої терапевтичної стоматології полягає у вивченні студентами особливостей клініки, діагностики та лікування стоматологічних захворювань у дітей різного віку та у підготовці лікаря, здатного після закінчення інтернатури працювати в лікувально-профілактичних стоматологічних установах

різних рівнів. Акцент робиться на особливостях будови тимчасових і постійних зубів із сформованим та несформованим коренем, що у подальшому і визначатиме особливості техніки виконання тих або інших стоматологічних маніпуляцій. Практичні заняття є найголовнішою частиною даної дисципліни

Завдання. Кожен студент на практичному занятті виконує препарування та пломбування каріозних порожнини різних класів на тимчасових або постійних зубах пацієнтів різного віку і з різним ступенем формування кореня, а також проводить інструментальну, медикаментозну обробку кореневих каналів та їх пломбування різними пломбувальними матеріалами. Кожному студенту надається можливість оволодіти необхідними практичними навичками безросередньо на пацієнтах з метою їх подальшого застосування в клінічній практиці.

Завдання:

- ПП.004 Аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- ПП.0045 Визначати характер та принципи лікування захворювань в дитячій терапевтичній стоматології
- ПП.0050 Визначити провідні синдроми і симптоми у дитячій терапевтичній стоматології
- ПП.0075 Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичної стоматології
- ПП.0093 Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології
- ПП.00107 Діагностувати невідкладні стани в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- ПП.00145 Надавати необхідну невідкладну допомогу при екстрених станах в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- ПП.00150 Обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- ПП.00155 Обґрунтовувати і формулювати синдромний діагноз в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- ПП.00170 Планувати обстеження стоматологічного хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених захворюваннях та їх ускладненнях
- ПП.00179 Проводити диференційну діагностику в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- ПП.00201 Проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичної стоматології

ПП.00212 Ставити остаточний діагноз основних захворювань в клініці дитячої терапевтичної стоматології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

програму з дитячої стоматології, яка містить питання етіології та патогенезу основних стоматологічних захворювань і передбачає засвоєння теоретичного матеріалу:

1. Обстеження дітей стоматологом. Огляд порожнини рота. Послідовність огляду. Оцінку стану зубів, слизової оболонки порожнини рота. Спеціальні методи обстеження дитини стоматологом. Додаткові методи обстеження дітей стоматологом: фізичні, клініко-лабораторні. Епідеміологію основних стоматологічних захворювань у дітей.
2. Анатомію і топографічну анатомію тимчасових зубів у дітей, рентгенологічна характеристика. Анатомію і топографічну анатомію постійних зубів у дітей, рентгенологічну характеристику.
3. Ознаки фізіологічного прорізування тимчасових і постійних зубів у дітей. Терміни закладки, мінералізації, прорізування і формування постійних зубів.
4. Будову емалі зубів і дентину. Їх основні фізіологічні властивості склад, особливості, властивості. Що таке дентинні каналці, предентин, замісний дентин, склерозований дентин. Характеристика дентину в тимчасових зубах.
5. Терміни закладки, мінералізації, прорізування тимчасових зубів. Терміни формування і розсмоктування коренів тимчасових зубів (за Т.Ф. Виноградовою).
6. Резистентність емалі до несприятливих чинників зовнішнього середовища і методи її визначення. Причини низької карієсрезистентності постійних зубів в перші роки після їх прорізування. Епідеміологію основних стоматологічних захворювань у дітей.
7. Загальні і місцеві карієсогенні чинники. Визначення поширеності, інтенсивності, приросту інтенсивності і редукції карієсу.
8. Склад та властивості слини, її роль у фізіологічних процесах і у «дозріванні» емалі зуба. Захисні механізми ротової порожнини. Неспецифічні і специфічні чинники місцевого імунітету ротової порожнини.
9. Значення раціонального харчування в профілактиці карієсу зубів і захворювань пародонта. Шляхи зниження карієсогенної ролі вуглеводів.
10. Визнані ВООЗ методи профілактики карієсу зубів у дітей, їх коротка характеристика. Профілактика фісурного карієсу герметиками: методи герметизації, обґрунтовування методу, показання, засоби, ефективність.
11. Теоретичне обґрунтовування штучного підвищення резистентності емалі зубів після їх прорізування. Алгоритм проведення герметизації. Види герметиків, їх властивості, ефективність.
12. Індексна оцінка гігієнічного стану порожнини рота у дітей. Значення гігієнічного догляду за порожниною рота в профілактиці карієсу.
13. Недосконалий амелогенез і дентиногенез: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.

14. Спадкові вади розвитку тканин зубів. Синдром Стентона-Капдепона: клініка, диференційна діагностика, лікування.
15. Флюороз зубів: клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
16. Гіпоплазія, аплазія, дисплазія емалі: клініка, діагностика, лікування, профілактика. «Тетрациклінові зуби»: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
17. Етіологія і патогенез карієсу у дітей. Сучасна концепція патогенезу карієсу (Nikiforuk, 1985). Класифікації карієсу Є.В.Боровського, П.А.Леуса (1979), Т.Ф.Виноградової (1987), Л.О.Хоменко (1999).
18. Патологічна морфологія карієсу зубів. Зони емалі, 5 зон патоморфологічних змін дентину. Механізм набуття емаллю стійкості до карієсу в процесі функціонування зубів.
19. Особливості перебігу карієсу тимчасових зубів у періоди формування і резорбції коренів.
20. Початковий та поверхневий карієс зубів у дітей: клініка, діагностика, лікування.
21. Середній карієс тимчасових та постійних зубів у дітей: клініка, діагностика, лікування. Лікування середнього карієсу в тимчасових і постійних зубах у дітей.
22. Глибокий карієс тимчасових і постійних зубів у дітей: клініка, діагностика, лікування. Лікування глибокого карієсу в тимчасових і постійних зубах у дітей
23. Диференційна діагностика карієсу зубів у дітей.
24. Імпрегнаційний метод лікування карієсу: показання, препарати, методика застосування.
25. Ремінералізуюча терапія при лікуванні карієсу зубів, некаріозних вражень і їх профілактика.
26. Лікування декомпенсованої форми карієсу у дітей.
27. Екзогенна профілактика карієсу зубів: методи і засоби.
28. Ендогенна профілактика карієсу зубів: методи і засоби.
29. Особливості формування каріозної порожнини в тимчасових і постійних зубах у дітей при пломбуванні різними видами пломбувальних матеріалів (цементи, компомери, композити, армакери).
30. Вибір і характеристика пломбувальних матеріалів для тимчасових зубів. Класифікація пломбувальних матеріалів. Основні вимоги до них. Методика пломбування.
31. Помилки і ускладнення при діагностиці і лікуванні карієсу зубів у дітей: характеристика, шляхи усунення і попередження.
32. Особливості будови пульпи тимчасових і постійних зубів у дітей в залежності від періоду розвитку кореня зуба. Класифікації пульпітів у дітей за Виноградовою Т.Ф. (1978), Яворською О.С., Урбанович Л.И. (1961). Етіологія і патогенез пульпітів у дітей.
33. Гострі пульпіти тимчасових зубів. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.

34. Гострі пульпіти постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
35. Хронічні пульпіти: етіологія, патогенез, клініка, діагностика диференційна діагностика.
36. Загострення хронічних пульпітів постійних і тимчасових зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
37. Біологічний метод лікування пульпітів постійних зубів у дітей: показання, методика проведення. Вибір фармакотерапевтичних препаратів.
38. Вітальні методи при лікуванні пульпітів постійних зубів у дітей. Вибір пломбувальних матеріалів для кореневої пломби при лікуванні пульпітів тимчасових і постійних зубів у дітей. Позитивні і негативні властивості матеріалів.
39. Девітальні методи лікування пульпітів тимчасових зубів у дітей. Показання і протипоказання. Методики проведення. Вибір матеріалів і лікувальних паст.
40. Помилки при лікуванні пульпітів у дітей, їх попередження і усунення.
41. Будова періодонта тимчасових і постійних зубів у дітей з урахуванням періоду розвитку коренів. Види і типи резорбції коренів тимчасових зубів.
42. Етіологія і патогенез періодонтитів тимчасових і постійних зубів у дітей. Класифікація періодонтитів у дітей.
43. Гострі періодонтити тимчасових і постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
44. Хронічні періодонтити тимчасових і постійних зубів зі сформованими і несформованими коренями у дітей, клініка, діагностика, диференційна діагностика.
45. Лікування гострих періодонтитів постійних і тимчасових зубів. Вибір матеріалів для тимчасової пломби. Межі консервативного лікування періодонтитів у дітей.
46. Гострий токсичний і травматичний періодонтит: патологічна анатомія, клініка, диференційна діагностика і лікування. Загострення хронічних періодонтитів в тимчасових і постійних зубах у дітей: особливості клініки і диференційна діагностика.
47. Маргінальний періодонтит: причини розвитку, особливості клініки і лікування гострого і хронічного маргінального періодонтита.
48. Лікування хронічних періодонтитів тимчасових і постійних зубів у дітей. Вибір матеріалу для кореневої пломби. Фізіотерапевтичні методи лікування періодонтитів у дітей: показання до застосування, препарати, методика проведення.
49. Помилки і ускладнення при лікуванні періодонтитів у дітей. Методи їх усунення.
50. Травматичні пошкодження тимчасових і постійних зубів у дітей: клінічні прояви, вибір методу лікування.

Вміги: на практичному занятті виконувати препарування та пломбування каріозних порожнин різних класів на тимчасових або постійних зубах пацієнтів різного віку і з різним ступенем формування кореня, а також проводити інструментальну,

медикаментозну обробку кореневих каналів та їх пломбування різними пломбувальними матеріалами. Кожному студенту надається можливість оволодіти необхідними практичними навичками безросередньо на пацієнтах з метою їх подальшого застосування в клінічній практиці:

1. Вміти обстежити порожнину рота дитини.
2. Вміти оформити амбулаторну історію хвороби стоматологічного пацієнта.
3. Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику різних форм карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей.
4. Вміти проводити імпрегнаційне лікування карієсу тимчасових зубів (метод сріблення).
5. Вміти препарувати каріозні порожнини I - V класів в тимчасових і постійних зубах із урахуванням виду пломбувального матеріалу.
6. Вміти пломбувати каріозні порожнини I - V класів в тимчасових та постійних зубах сучасними пломбувальними матеріалами.
7. Вміти проводити ремінералізуючу терапію гострого початкового карієсу.
8. Вміти лікувати гострий глибокий карієс тимчасових і постійних зубів у дітей із застосуванням засобів на основі гідроксиду кальцію та цинкоксид-евгенолової пасти.
9. Вміти призначати загальне лікування карієсу.
10. Вміти вибирати метод лікування пульпіту тимчасового або постійного зуба з урахуванням форми пульпіту та періоду розвитку зуба.
11. Вміти проводити місцеве знеболення при лікуванні карієсу зубів та його ускладнень у дітей.
12. Вміти проводити лікування пульпіту у дітей консервативним методом.
13. Вміти виконати вітальну ампутацію пульпи в постійному зубі у дитини.
14. Вміти виконати вітальну екстирпацію пульпи в постійному зубі у дитини.
15. Вміти виконати девітальну ампутацію пульпи в тимчасовому та постійному зубах у дитини.
16. Вміти виконати девітальну екстирпацію пульпи в тимчасовому та постійному зубах у дитини.
17. Вміти вибирати пломбувальний матеріал та пломбувати кореневі канали з урахуванням стадії розвитку тимчасового та постійного зуба.
18. Вміти вибирати метод лікування періодонтиту тимчасового зуба.
19. Вміти провести механічну обробку кореневих каналів тимчасового і постійного зуба з урахуванням стадії розвитку кореня.
20. Вміти провести медикаментозну обробку кореневих каналів тимчасового або постійного зуба у дитини з урахуванням стадії розвитку кореня.
21. Вміти проводити тимчасову obturaцію кореневого каналу гідроксидкальційвмістними препаратами при лікуванні постійних зубів у дітей.
22. Вміти вибирати матеріал для кореневої пломби в тимчасовому або постійному зубі у дитини з урахуванням стадії розвитку кореня.
23. Вміти запломбувати кореневі канали в тимчасовому та постійному зубі у дитини з урахуванням стадії розвитку кореня.
24. Вміти читати та аналізувати рентгенограми зубів та кісток щелепно-лицевої ділянки у дітей різного віку.

25. Вміти діагностувати гостру травму тимчасових зубів у дітей.
26. Вміти визначати лікувальну тактику та проводити лікування при гострій травмі тимчасових зубів у дітей.
27. Вміти діагностувати гостру травму постійних зубів у дітей.
28. Вміти визначати лікувальну тактику та проводити лікування при гострій травмі постійних зубів у дітей.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. «Карієс, некаріозні ураження, ускладнення карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей: клініка, діагностика, лікування».

Змістовий модуль 1: *«Ураження твердих тканин тимчасових і постійних зубів у дітей: карієс, гіпоплазія емалі, флюороз, спадкові вади розвитку. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика».*

Тема 1. Інструктаж з техніки безпеки при роботі в стоматологічному залі. Основні етапи розвитку тимчасових і постійних зубів. Строки закладки, мінералізації, прорізування і формування тимчасових і постійних зубів у дітей.

Тема 2. Некаріозні ураження твердих тканин зубів у дітей. Фактори, що призводять до розвитку некаріозних уражень в ембріональному та постембріональному періодах. Класифікація вад розвитку твердих тканин зубів у дітей.

Тема 3 . Гіпоплазія емалі: етіологія, клінічний перебіг, діагностика, диференційна діагностика. Тактика дитячого стоматолога при різних формах захворювання.

Тема 4 . Спадкові вади розвитку твердих тканин зубів: недосконалий амелогенез, недосконалий дентиногенез, дисплазія Стентона-Капдепона. Клінічні прояви, діагностика, тактика дитячого стоматолога.

Тема 5. Флюороз зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, лікування. Техніка реставрації зубів за допомогою сучасних фотополімерних композиційних матеріалів.

Тема 6. Сучасні уявлення про етіологію та патогенез карієсу. Розповсюдженість та інтенсивність карієсу зубів у дітей у віковому аспекті. Чинники, що впливають на рівень захворюваності карієсом зубів у дітей. Клінічна класифікація карієсу зубів у дитячому віці.

Тема 7. Карієс тимчасових зубів у дітей. Закономірності клінічних проявів та перебігу. Діагностика, диференційна діагностика.

Тема 8. Лікування карієсу тимчасових зубів у дітей. Особливості препарування та пломбування каріозних порожнин, вибір пломбувальних матеріалів.

Імпрегнаційний метод лікування карієсу тимчасових зубів у дітей.

Тема 9. Карієс постійних зубів у дітей. Закономірності клінічних проявів та перебігу. Діагностика, диференційна діагностика.

Тема 10. Лікування карієсу постійних зубів у дітей різного віку. Препарування та пломбування каріозних порожнин при різних формах карієсу. Вибір пломбувальних матеріалів.

Тема 11. Лікування карієсу постійних зубів у дітей. Ремінералізуюча терапія: показання до застосування, контроль ефективності.

Тема 12. Загальне лікування карієсу зубів у дітей: планування, засоби та методи.

Тема 13. Профілактика карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей.

Тема 14. Помилки і ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей. Їх запобігання й усунення.

Тема 15. Контроль змістового модуля №1.

Змістовий модуль 2: *«Пульпіти тимчасових і постійних зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика».*

Тема 16. Анатомо-фізіологічні особливості будови пульпи тимчасових і постійних зубів у дітей. Етіологія, сучасні уявлення про патогенез пульпітів тимчасових і постійних зубів у дітей. Класифікація пульпітів.

Тема 17. Закономірності клінічного перебігу пульпітів тимчасових зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.

Тема 18. Лікування пульпітів тимчасових зубів у дітей. Методи. Показання. Техніка виконання методик. Прогноз.

Тема 19. Закономірності клінічного перебігу пульпітів постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.

Тема 20. Лікування пульпітів постійних зубів у дітей. Консервативний метод. Показання. Техніка виконання методик. Прогноз.

Тема 21. Лікування пульпітів постійних зубів у дітей. Вітальні та девітальні методи лікування: показання, техніка виконання методик, прогноз.

Тема 22. Помилки при діагностиці та лікуванні пульпітів тимчасових і постійних зубів у дітей. Ускладнення, їх запобігання й усунення. Профілактика пульпітів в дітей.

Тема 23. Контроль змістового модуля №2.

Змістовий модуль 3: *«Періодонтити тимчасових і постійних зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Травма тимчасових і постійних зубів у дітей».*

Тема 24. Анатомо-гістологічна будова та функція періодонту в різні вікові періоди у дітей. Періодонтити у дітей: етіологія, патогенез, класифікація. Закономірності клінічного перебігу періодонтитів тимчасових зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.

Тема 25. Лікування періодонтитів тимчасових зубів у дітей. Показання до вибору методу лікування. Техніка виконання. Прогноз.

Тема 26. Закономірності клінічного перебігу періодонтитів постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.

Тема 27. Лікування періодонтитів постійних зубів у дітей. Показання до вибору методу лікування. Техніка виконання. Прогноз.

Тема 28. Помилки й ускладнення при лікуванні періодонтитів в дітей. Їх профілактика та усунення. Рентгенологічна діагностика карієсу зубів та його ускладнень у дітей різного віку.

Тема 29. Класифікація травм тимчасових і постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Можливі ускладнення, Прогноз.

Тема 30. Захист історії хвороби. Контроль засвоєння практичних навичок.
Контроль змістового модуля №3.

4. Структура навчальної дисципліни

Теми	Лекції	Практичні заняття	Само-стійна робота
<u>Змістовий модуль №1.</u> “Ураження твердих тканин тимчасових і постійних зубів у дітей: карієс, гіпоплазія емалі, флюороз, спадкові вади розвитку. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування”.			
Тема №1. Інструктаж з техніки безпеки при роботі в стоматологічному залі. Основні етапи розвитку тимчасових і постійних зубів. Строки закладки, мінералізації, прорізування і формування тимчасових і постійних зубів у дітей.		2	1
Тема №2. Некаріозні ураження твердих тканин зубів у дітей. Фактори, що призводять до розвитку некаріозних уражень в ембріональному та постембріональному періодах. Класифікація вад розвитку твердих тканин зубів у дітей.		2	2
Тема №3. Гіпоплазія емалі: етіологія, клінічний перебіг, діагностика, диференційна діагностика. Тактика дитячого стоматолога при різних формах захворювання.	2	2	2
Тема №4. Флюороз зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, лікування. Техніка реставрації зубів за допомогою сучасних фотополімерних композиційних матеріалів.		2	2
Тема №5. Спадкові вади розвитку твердих тканин зубів: недосконалий амелогенез, недосконалий дентиногенез, дисплазія Стентона-Капдепона. Клінічні прояви, діагностика, тактика дитячого стоматолога.	2	2	2
Тема №6. Сучасні уявлення про етіологію та патогенез карієсу. Розповсюдженість та інтенсивність карієсу зубів у дітей у віковому аспекті. Чинники, що впливають на рівень захворюваності карієсом зубів у дітей. Клінічна класифікація карієсу зубів у дитячому віці.	2	2	1
Тема №7. Карієс тимчасових зубів у дітей.		2	1

Закономірності клінічних проявів та перебігу. Діагностика, диференційна діагностика.			
Тема №8. Лікування карієсу тимчасових зубів у дітей: особливості техніки препарування каріозних порожнин; вибір пломбувальних матеріалів, техніка пломбування. Імпрегнаційний метод лікування карієсу тимчасових зубів у дітей.		2	2
Тема №9. Карієс постійних зубів у дітей. Закономірності клінічних проявів та перебігу. Діагностика, диференційна діагностика.		2	2
Тема №10. Лікування карієсу постійних зубів у дітей різного віку: препарування каріозних порожнин при різних формах карієсу; вибір пломбувального матеріалу, техніка пломбування.		2	2
Тема №11. Лікування карієсу постійних зубів у дітей. Ремінералізуюча терапія: показання до застосування, контроль ефективності.		2	1
Тема №12. Загальне лікування карієсу зубів у дітей: планування, засоби та методи.		2	1
Тема №13. Профілактика карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей.		2	2
Тема №14. Помилки і ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей. Їх запобігання й усунення.		2	2
Тема №15. Контроль змістового модуля №1.		2	2
<u>Змістовий модуль №2.</u> «Пульпіти тимчасових і постійних зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика».			
Тема №16. Анатомо-фізіологічні особливості будови пульпи тимчасових і постійних зубів у дітей. Етіологія, сучасні уявлення про патогенез пульпітів тимчасових і постійних зубів у дітей. Класифікація пульпітів.	2	2	1
Тема №17. Закономірності клінічного перебігу пульпітів тимчасових зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.		2	1
Тема №18. Лікування пульпітів тимчасових зубів у дітей. Методи. Показання. Техніка виконання методик. Прогноз.		2	2
Тема №19. Закономірності клінічного перебігу пульпітів постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.		2	1
Тема №20 Лікування пульпітів постійних зубів у дітей. Консервативний метод. Показання. Техніка		2	2

виконання методик. Прогноз.			
Тема №21. Лікування пульпітів постійних зубів у дітей. Вітальні та де вітальні методи лікування Показання. Техніка виконання методик. Прогноз.		2	2
Тема №22. Помилки при діагностиці та лікуванні пульпітів тимчасових і постійних зубів у дітей. Ускладнення, їх запобігання й усунення. Профілактика пульпітів в дітей.		2	2
Тема № 23. Контроль змістового модуля №2.		2	2
<i>Змістовий модуль №3. Періодонтити тимчасових і постійних зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Травма тимчасових і постійних зубів у дітей.</i>			
Тема №24. Анатомо-гістологічна будова та функція періодонту в різні вікові періоди у дітей. Періодонтити у дітей: етіологія, патогенез, класифікація. Закономірності клінічного перебігу періодонтитів у тимчасових зубах у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.	2	2	1
Тема №25. Лікування періодонтитів тимчасових зубів у дітей. Показання до вибору методу лікування. Техніка виконання. Прогноз.		2	2
Тема №26. Закономірності клінічного перебігу періодонтитів у постійних зубах у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.		2	1
Тема №27. Лікування періодонтитів постійних зубів у дітей. Показання до вибору методу лікування. Техніка виконання. Прогноз.		2	2
Тема №28. Помилки й ускладнення при лікуванні періодонтитів в дітей. Їх профілактика та усунення. Рентгенологічна діагностика карієсу зубів і його ускладнень у дітей різного віку. Диференційна діагностика карієсу, пульпіту та періодонтиту тимчасових і постійних зубів у дітей.		2	2
Тема №29. Класифікація травм тимчасових і постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Можливі ускладнення. Прогноз.		2	2
Тема №30. Захист історії хвороби. Контроль засвоєння практичних навичок. Контроль змістового модуля 3.		2	2
Всього годин: 120	10	60	50

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Некаріозні ураження твердих тканин зубів у дітей. Гіпоплазія емалі: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Спадкові вади розвитку твердих тканин зубів.	2
2	Спадкові вади розвитку твердих тканин зубів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	2
3	Карієс зубів у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, диференційна діагностика та лікування карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей.	2
4	Гострі та хронічні пульпіти тимчасових і постійних зубів у дітей: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика та лікування.	2
5	Гострі та хронічні періодонтити тимчасових і постійних зубів у дітей: етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика та лікування.	2
	Усього годин	10

6. Теми семінарських занять

Навчальною програмою не передбачено.

7. Теми практичних занять

№ з/п	ТЕМА ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ	К-ть годин
Модуль 1. «Карієс, некаріозні ураження, ускладнення карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей: клініка, діагностика, лікування»		
Змістовий модуль 1.		
<i>«Ураження твердих тканин тимчасових і постійних зубів у дітей: карієс, гіпоплазія емалі, флюороз, спадкові вади розвитку. етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика».</i>		
1	Інструктаж з техніки безпеки при роботі в стоматологічному залі. Основні етапи розвитку тимчасових і постійних зубів. Строки закладки, мінералізації, прорізування і формування тимчасових і постійних зубів у дітей.	2
2	Некаріозні ураження твердих тканин зубів у дітей. Фактори, що призводять до розвитку некаріозних уражень в ембріональному та постембріональному періодах. Класифікація вад розвитку твердих тканин зубів у дітей.	2
3	Гіпоплазія емалі: етіологія, клінічний перебіг, діагностика, диференційна діагностика. Тактика дитячого стоматолога при	2

	різних формах захворювання.	
4	Флюороз зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, лікування. Техніка реставрації зубів за допомогою сучасних фотополімерних композиційних матеріалів.	2
5	Спадкові вади розвитку твердих тканин зубів: недосконалий амелогенез, недосконалий дентиногенез, дисплазія Стентона-Капдепона. Клінічні прояви, діагностика, тактика дитячого стоматолога.	2
6	Сучасні уявлення про етіологію та патогенез карієсу. Розповсюдженість та інтенсивність карієсу зубів у дітей у віковому аспекті. Чинники, що впливають на рівень захворюваності карієсом зубів у дітей. Клінічна класифікація карієсу зубів у дитячому віці.	2
7	Карієс тимчасових зубів у дітей. Закономірності клінічних проявів і перебігу карієсу на стадії формування кореня, сформованного кореня та його резорбції. Діагностика, диференційна діагностика.	2
8	Лікування карієсу тимчасових зубів у дітей. Особливості препарування та пломбування каріозних порожнин, вибір пломбувальних матеріалів. Імпрегнаційний метод лікування карієсу тимчасових зубів у дітей.	2
9	Карієс постійних зубів у дітей. Закономірності клінічних проявів і перебігу. Діагностика, диференційна діагностика.	2
10	Лікування карієсу постійних зубів у дітей різного віку. Препарування та пломбування каріозних порожнин при різних формах карієсу. Вибір пломбувальних матеріалів.	2
11	Лікування карієсу постійних зубів у дітей. Ремінералізуюча терапія: показання до застосування, контроль ефективності.	2
12	Загальне лікування карієсу зубів у дітей: планування, засоби та методи.	2
13	Профілактика карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей.	2
14	Помилки і ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей. Їх запобігання й усунення.	2
15	Контроль змістового модуля 1.	2
	УСЬОГО ГОДИН	30

№ з/п	ТЕМА ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ	К-ть годин
Змістовий модуль 2. <i>«Пульпіти тимчасових і постійних зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика».</i>		
16	Анатомо-фізіологічні особливості будови пульпи тимчасових і постійних зубів у дітей. Етіологія, сучасні уявлення про патогенез пульпітів тимчасових і постійних зубів у дітей. Класифікація	2

	пульпітів.	
17	Закономірності клінічного перебігу пульпітів тимчасових зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.	2
18	Лікування пульпітів тимчасових зубів у дітей. Методи. Показання. Техніка виконання методик. Прогноз.	2
19	Закономірності клінічного перебігу пульпітів постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.	2
20	Лікування пульпітів постійних зубів у дітей. Консервативний метод. Показання. Техніка виконання методик. Прогноз.	2
21	Лікування пульпітів постійних зубів у дітей. Вітальні та девітальні методи лікування: показання, техніка виконання методик, прогноз.	2
22	Помилки при діагностиці та лікуванні пульпітів тимчасових і постійних зубів у дітей. Ускладнення, їх запобігання й усунення. Профілактика пульпіту в дітей.	2
23	Контроль змістового модуля 2.	2
	Змістовий Модуль 3. <i>«Періодонтити тимчасових і постійних зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Травма тимчасових і постійних зубів у дітей».</i>	
24	Анатомо-гістологічна будова та функція періодонту в різні вікові періоди у дітей. Періодонтити у дітей: етіологія, патогенез, класифікація. Закономірності клінічного перебігу періодонтитів тимчасових зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.	2
25	Лікування періодонтитів тимчасових зубів у дітей. Показання до вибору методу лікування. Техніка виконання. Особливості ендодонтичних втручань. Прогноз.	2
26	Закономірності клінічного перебігу періодонтитів постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.	2
27	Лікування періодонтитів постійних зубів у дітей. Показання до вибору методу лікування. Особливості ендодонтичних втручань в постійних зубах з несформованим коренем. Техніка виконання. Прогноз.	2
28	Помилки й ускладнення при лікуванні періодонтитів в дітей. Їх профілактика та усунення. Рентгенологічна діагностика карієсу зубів і його ускладнень у дітей	2
29	Класифікація травм тимчасових і постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Можливі ускладнення. Прогноз. Тестовий контроль.	2
30	Захист історії хвороби. Контроль засвоєння практичних навичок.	2

	Контроль змістового модуля 3.	
	УСЬОГО ГОДИН	30

8. Самостійна робота

№ П/П	Вид самостійної роботи	К-ть годин	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка й наробіток практичних навичок, номери тем: 1 – 29 (29 x 1 годину).	29	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Підготовка до захисту історії хвороби	5	Контроль засвоєння змістового модуля № 3
3.	Самостійне вивчення тем, які не входять у план аудиторних занять (3 x 2 годину).	6	
	1. Техніка естетичної реставрації постійних зубів у дітей із застосуванням сучасних композиційних матеріалів. Оптичні властивості постійних зубів у дітей та підлітків.	2	Контроль засвоєння змістового модуля № 1
	2. Застосування сучасних ендодонтичних технік при лікуванні ускладнень карієсу в тимчасових і постійних зубів у дітей. Машинні та ручні техніки, ультразвукова та лазерна обробка кореневих каналів.	2	Контроль засвоєння змістового модуля № 2
	3. Пломбування кореневих каналів постійних зубів у дітей із застосуванням розігрітої та термопластифікованої гутаперчі.	2	Контроль засвоєння змістового модуля № 3
4.	Підготовка до СПА	10	Підсумковий модульний контроль
	Усього годин	50	

9. Індивідуальні завдання

1. Підготувати огляд наукової літератури за темами, що вивчаються.

2. Провести наукове дослідження за темами:

- Розповсюдженість каріозного ураження з урахуванням його локалізації за даними стоматологічних амбулаторних карт дітей й підлітків;

- Розповсюдженість каріозного ураження з урахуванням його глибини за даними стоматологічних амбулаторних карт дітей й підлітків;
- Використання матеріалів для прямого і непрямого покриття пульпи зуба;
- Використання різних груп стоматологічних пломбувальних матеріалів для пломбування каріозних порожнин з урахуванням їх локалізації у дітей і підлітків;
- Використання різних груп матеріалів для пломбування кореневих каналів за даними стоматологічних амбулаторних карт дітей і підлітків;
- Застосування сучасних ендодонтичних машинних та ручних технік, ультразвукова та лазерна обробка кореневих каналів.

3. Написати реферат по темі:

- Техніка естетичної реставрації постійних зубів у дітей із застосуванням сучасних композиційних матеріалів. Оптичні властивості постійних зубів у дітей та підлітків.
- Спадкові вади розвитку твердих тканин зубів: недосконалий амелогенез. Клінічні прояви, діагностика, тактика дитячого стоматолога.
- Спадкові вади розвитку твердих тканин зубів: недосконалий дентиногенез. Клінічні прояви, діагностика, тактика дитячого стоматолога.
- Інструменти для препарування каріозних порожнин. Інструменти для обробки пломб.
- Засоби для ізоляції операційного поля. Використання кофердама у дітей.
- Застосування сучасних ендодонтичних технік при лікуванні ускладнень карієсу в тимчасових зубах у дітей.
- Застосування сучасних ендодонтичних технік при лікуванні ускладнень карієсу в постійних зубах у дітей. Машинні та ручні техніки, ультразвукова та лазерна обробка кореневих каналів.
- Пломбування кореневих каналів постійних зубів у дітей із застосуванням розігрітої та термопластифікованої гутаперчі.
- Лікарські засоби, які використовуються під час лікування ускладненого карієсу в тимчасових та постійних зубах у дітей. Способи їх застосування.
- Травми тимчасових і постійних зубів у дітей. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Особливості перебігу в різні вікові періоди. Можливі ускладнення.

10. Методи навчання

- **Пояснювально-ілюстративний** або **інформаційно-рецептивний**, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
- **репродуктивний**, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;
- **метод проблемного викладу**, котрий полягає в тому, що викладач ставить проблему і сам її вирішує, демонструючи протиріччя, якими характеризується процес пізнання, при цьому завдання студентів полягає в

контролюванні послідовності викладення матеріалу, суттєвості доказів, прогнозуванні наступних кроків викладача; цей МН реалізується шляхом навчання студентів на проблемних ситуаціях з метою успішної попередньої підготовки до майбутньої роботи в реальних умовах практичних лікувальних закладів;

- **частково-пошуковий** або **евристичний**, спрямований на оволодіння окремими елементами пошукової діяльності, наприклад: викладач формулює проблему, студенти – гіпотезу;
- **дослідницький**, сутність якого полягає у організації викладачем пошукової творчої діяльності студентів шляхом постановки нових проблем і проблемних завдань.

Методи навчання у вищій школі також можуть бути поділені на:

- методи, що забезпечують **сприймання і засвоєння** знань студентами (лекції, самостійна робота, інструктаж, консультація);
- методи застосування знань і набуття й закріплення **умінь і навичок** (семінарські й практичні заняття, контрольні завдання, робота в клініці, проведення практики);
- методи **перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок**;
- методи **заохочення і покарання**.

Слід пам'ятати, що максимальна ефективність навчання може бути досягнута лише за умови раціонального (системного) поєднання різних методів.

Досягнення часткових цілей того чи іншого методу відбувається шляхом застосування прийомів навчання — конкретних операцій, які в різних комбінаціях і в різних послідовностях утворюють різні методи, або можуть по-різному сполучатися, утворюючи при цьому варіанти одного методу.

11. Методи контролю

Методи контролю поточної навчальної діяльності студента.

Теоретичних знань:

1. Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу або теоретична співбесіда.
2. Програмований контроль.
3. Письмовий теоретичний контроль.

Практичних навичок та вмінь:

1. Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів на фантомі.

Методи контролю засвоєння змістовних модулів.

Теоретичних знань:

1. Індивідуальне усне опитування.
2. Письмове вирішення тестових завдань або комп'ютерний тестовий контроль.
3. Письмовий теоретичний контроль.

Практичних навичок та вмінь:

1. Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів на фантомі.

Методи підсумкового модульного контролю (ПМК).

1. Програмований контроль.
2. Індивідуальне усне опитування.
3. Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів на фантомі.

Теоретичних знань:

1. Теоретична співбесіда.
2. Письмове вирішення тестових завдань 2-го рівня або комп'ютерний тестовий контроль.
3. Письмовий теоретичний контроль.

Практичних навичок та вмінь:

1. Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів на фантомі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Форми контролю з кожної дисципліни (підсумковий модульний контроль, екзамен, диференційовані заліки, заліки, тощо) визначаються самостійно ВНЗ МОЗ України за рішенням вченої ради вищого навчального закладу.

Конкретні форми підсумкового контролю з дитячої терапевтичної стоматології визначаються у **Робочій** навчальній програмі, що створюється та затверджується на кожній кафедрі з урахуванням особливостей організації навчального процесу.

Регламент проведення **поточного контролю** під час навчальних занять визначається кафедрою, обговорюється і затверджується на ЦМК стоматологічних дисциплін і фіксується **Робочій навчальній програмі дисципліни**.

Кафедра розробляє і затверджує на навчально-методичній нараді кафедри такий план і організаційну структуру навчального заняття, яка передбачає оцінювання навчальної діяльності студента на кожному його етапі: підготовчому, основному і заключному та враховує всі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. **Загальна оцінка** навчальної діяльності студента на кожному занятті **є комплексною** і проставляється викладачем на заключному етапі заняття до «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів».

Оцінки:

«Відмінно» – одержує студент, який повною мірою володіє теоретичним навчальним матеріалом з теми в обсязі не менше 90%, як при опитуванні, так і при тестовому контролі; може використовувати одержані знання для відповіді на питання, обґрунтовує свою відповідь; засвоїв практичні навички, передбачені темою заняття; розв'язує тестові завдання з теми та пояснює хід їх розв'язання; може повною мірою охарактеризувати рентгенівський знімок та правильно встановити попередній діагноз згідно наданого рентгенівського знімку. Орієнтується в сучасних досягненнях по вивченому питанню. Чітко формулює відповідь у відведений для цього час. У 100% - вміло аналізує результати обстеження, правильно встановлює діагноз і призначає лікування. Для висвітлення професійних питань використовує матеріали з додаткової літератури.

«Добре» – одержує студент, який повною мірою володіє теоретичним навчальним матеріалом з теми в обсязі не менше 80%, може використовувати одержані знання для відповіді на питання, але з деякими утрудненнями обґрунтовує свою відповідь; у 90% виконує завдання з переліку практичних професійних навичок, передбачених відповідним заняттям; може розв'язати тестові завдання з теми і пояснити хід їх розв'язання; з деякими утрудненнями може охарактеризувати рентгенівський знімок та правильно встановити попередній діагноз згідно наданого рентгенівського знімку; чітко формулює відповіді у відведений для цього час, висвітлюючи професійні питання. Демонструє знання основних питань вивченої теми розділу.

«Задовільно» - одержує студент, який недостатньо володіє теоретичним навчальним матеріалом з теми, в обсязі не менше 60%, допускає істотні помилки, що не може усунути, відповідаючи на навідні запитання та вирішуючи ситуаційні чи тестові задачі; з утрудненням використовує одержані знання, не може обґрунтувати свою відповідь; володіє необхідними практичними навичками в обсязі біля 80%, передбачені відповідним заняттям; з утрудненнями може охарактеризувати рентгенівський знімок та правильно встановити попередній діагноз згідно наданого рентгенівського знімку. Відповідь нечітка, студент не укладається у відведений час. У процесі співбесіди недостатньо орієнтується в основних питаннях вивченої теми чи розділу.

«Незадовільно» - одержує студент, який володіє теоретичним навчальним матеріалом з теми в обсязі 50%, не може використовувати одержані знання для відповіді на питання та обґрунтувати свою відповідь; не може засвоїти всі практичні навички, володіє менш ніж 50% практичних навичок, передбачених відповідним заняттям; не здатний відповісти на навідні запитання, оперує неточними формулюваннями; не може розв'язати та пояснити розв'язання тестових завдань з теми; не може охарактеризувати рентгенівський знімок та правильно встановити попередній діагноз згідно наданого рентгенівського знімку.

Конвертація оцінки за традиційною 4-х бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) – конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль – проводиться лише після поточного заняття, що передуює підсумковому модульному контролю. Конвертація проводиться за наступним алгоритмом:

- підраховується середня оцінка студента за традиційною 4-х бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до даного модуля (з точністю до сотих бала);

- для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середню оцінку отриману за традиційною 4-х бальною шкалою треба помножити на коефіцієнт 24. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-х бальною шкалою оцінка складає 2 бала. У цьому разі студент отримує 0 балів за багатобальною шкалою;

- середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі, а не на фактично відвідану студентом.

**Відповідність середнього балу поточної успішності за традиційною
4-бальною шкалою сумарній оцінці поточної
успішності за модуль**

Середній бал поточної успішності за традиційною 4- бальною шкалою	Бали за поточну успішність після конвертації середнього балу
2,00	0
2,05	49
2,10	50
2,15	52
2,20	53
2,25	54
2,30	55
2,35	56
2,40	58
2,45	59
2,50	60
2,55	61
2,60	62
2,65	64
2,70	65
2,75	66
2,80	67
2,85	69
2,90	70
2,95	71
3,00	72
3,05	73
3,10	74
3,15	75
3,20	77
3,25	78
3,30	79
3,35	80
3,40	82
3,45	83
3,50	84
3,55	85

3,60	86
3,65	87
3,70	89
3,75	90
3,80	92
3,85	93
3,90	94
3,95	95
4,00	96
4,05	97
4,10	98
4,15	99
4,20	101
4,25	102
4,30	103
4,35	104
4,40	106
4,45	107
4,50	108
4,55	109
4,60	110
4,65	111
4,70	113
4,75	114
4,80	115
4,85	116
4,90	118
4,95	119
5,00	120

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів усіх дисциплін усіх кафедр є єдиною і **складає 72 бала.**

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи студента (індивідуальних завдань, ІДРС):

Кількість балів за різні види індивідуально-дослідницької роботи студента (ІДРС) залежить від її обсягу і значимості, але не більше 10 - 12 балів. Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише при успішному їх виконанні та захисті. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навальну діяльність. В програмі з дисципліни «Дитяча терапевтична

стоматологія» передбачено **10 додаткових балів** для оцінювання різних видів індивідуальної самостійної роботи студента для Модуля №1 та **7,5 додаткових балів** для Модуля №2.

Оцінювання самостійної роботи студента (СРС):

Оцінювання самостійної роботи студентів (СРС), що передбачена для самостійної підготовки до заняття, здійснюється під час поточного контролю на відповідному аудиторному занятті.

Засвоєння тем, що виносяться **лише на самостійну роботу** і не входять до плану аудиторних навчальних занять, контролюється при підсумковому контролі.

Підсумковий модульний контроль(ПМК)

Підсумковий модульний контроль з дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія» складається за умови відвідування всіх практичних занять.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює **80 балів**. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав **не менше 50 балів**.

Орієнтовний регламент підсумкового модульного контролю (ПМК) Модулю 1 з дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія»

Підсумковий модульний контроль Модулю 1 з дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія» проводиться після завершення **VIII семестру у вигляді семестрової підсумкової атестації (СПА)** за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять. До складання модулю допускаються студенти, які набрали **не менше, як 72 бала** (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модулю 1.

Підсумковий модульний контроль Модулю 1 дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія» складається з трьох частин: рішення ситуаційних тестових задач; теоретичної та практичної.

- *Письмове вирішення 50-ти ситуаційних тестових задач формату «Крок-2», що охоплюють всі розділи дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія», які входять до Модулю 1. Кожна з цих ситуаційних задач має тільки одну правильну відповідь. Термін письмової роботи – 50 хвилин. Цей етап є допуском до семестрової підсумкової атестації (СПА) і проводиться на передостанньому занятті Модуля 1. Мінімальна кількість балів за тестовий контроль складає 74%.*
- *Практична частина ПМК* полягає у демонстрації студентом однієї практичної навички з «Переліку практичних навичок» для ПМК Модулю 1 з дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія» безпосередньо біля крісла хворого на останньому занятті Модуля 1 – **30 хвилин**.

- *Теоретична частина ПМК* приймається у вигляді семестрової підсумкової атестації (СПА): усна відповідь на 3 питання з «Переліку питань до ПМК Модулю 1» з дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія».

Результат підсумкового модульного контролю оцінюється у балах (традиційна 4-бальна оцінка не виставляється). Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю складає 80 балів. Мінімальна кількість балів підсумкового модульного контролю (СПА), за якої контроль вважається складеним, є 50 балів.

Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів. Критерії оцінювання ПМК визначаються кафедрою, затверджуються цикловою методичною комісією з питань упровадження кредитно-модульної системи навчання в академії та доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни (перше лекційне та практичне (семінарське) заняття).

Оцінка за модуль визначається з урахуванням балів поточного контролю та підсумкової бальної оцінки з додаванням балів за індивідуальну роботу. Підсумковий модульний контроль зараховується студенту, якщо він набрав мінімальну кількість балів – 50. Максимальна кількість балів може бути - 80.

Студент, який протягом вивчення дисципліни успішно склав всі підсумкові модульні контролю, має право підвищити оцінку за традиційною 4-бальною шкалою та оцінку ECTS з дисципліни виключно за дозволом ректора або першого проректора (не більше 3-х ПМК за весь період навчання) лише на випускному курсі.

Оцінка з дисципліни

Оцінка з дисципліни виставляється кафедрою за традиційною (національною) 4-х бальною шкалою на підставі середньої кількості балів за всі модулі, що передбачені програмою дисципліни.

Шкала переведення середньої кількості балів за всі модулі, що передбачені програмою з дисципліни у традиційну оцінку за 4-х бальною шкалою дисциплін та для всіх кафедр є єдиною (згідно з таблицею).

Таблиця

Переведення середньої кількості балів за всі модулі, що передбачені програмою з дисципліни, у традиційну оцінку за 4-бальною шкалою

Середня кількість балів за всі модулі, що передбачені програмою дисципліни	Традиційна оцінка за 4-бальною шкалою
170-200	«5»
140-169	«4»
139 – до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент з дисципліни	«3»
менше за мінімальну кількість балів	«2»

До середньої кількості балів з дисципліни можуть додаватися заохочувальні бали:

- робота у СНТ кафедри – 3-12 балів;
- участь у науковій роботі кафедри – 5-12 балів;
- авторство та співавторство у патенті, науковій статті, тезах – 6-20 балів;
- участь в олімпіадах – 2-20 балів.

Заохочувальні бали нараховуються після вивчення дисципліни за поданням кафедри, або декана факультету та підлягають обов'язковому затвердженню вченою радою факультету. Сума балів з дисципліни та заохочувальних балів не повинна перевищувати 200.

Оцінка з дисципліни не конвертується з оцінки ECTS.

Оцінка з дисципліни виставляється студенту не пізніше, ніж у наступний робочий день після останнього підсумкового модульного контролю.

Оцінка з дисципліни виставляється лише у тому разі, якщо студенту зараховані всі модулі.

У разі, якщо студент не пересклав хоча б один підсумковий модульний контроль до початку нового семестру, він отримує за дисципліну традиційну оцінку «2» і оцінку ECTS «F», що є підставою для відрахування студента.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані всі модулі. Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів дисципліни (сума балів за усі модулі ділиться на кількість модулів дисципліни). До кількості балів, одержаних на заняттях можуть додаватися заохочувальні бали за публікації наукових робіт, отримання призових місць на олімпіадах.

13. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для аудиторної роботи студентів.
2. Методичні вказівки для позааудиторної самостійної роботи студентів.
3. Професійні алгоритми для оволодіння професійними вміннями та навичками (входять до складу методичних вказівок для студентів).
4. Тестові завдання для контролю змістовних модулів.
5. Тестові завдання для підсумкового контролю модуля.
6. Перелік теоретичних питань.
7. Перелік практичних навичок.

14. Рекомендована література **Базова**

для вітчизняних студентів:

1. Хоменко Л.О. і співавт. Терапевтична стоматологія дитячого віку. - К.: Книга плюс, 2001. - 524 с.

2. Хоменко Л.А., Остапко Е.И., Биденко Н.В. Клинико-рентгенологическая диагностика заболеваний зубов и пародонта у детей и подростков. - К.: «Книга плюс», 2004. - 200 с.
3. Хоменко Л.А, Биденко Н.В. Практическая эндодонтия: инструменты, материалы и метода. - К.: Книга плюс, 2002. - 216 с.
4. Биденко Н.В. Стеклоиономерные материалы и их применение в стоматологии. – Киев: «Книга плюс», 2003. –144с.

для російськомовних студентів:

1. Хоменко Л.А., Остапко Е.И., Биденко Н.В. Клинико-рентгенологическая диагностика заболеваний зубов и пародонта у детей и подростков. - К.: «Книга плюс», 2004. - 200 с.
2. Хоменко Л.А, Биденко Н.В. Практическая эндодонтия: инструменты, материалы и методы - К.: Книга плюс, 2002. - 216 с.
3. Биденко Н.В. Стеклоиономерные материалы и их применение в стоматологии. – Киев: «Книга плюс», 2003. –144с.

для англомовних студентів:

1. Kaskova L.F., Vashchenko I.Yu. Dental Diseases in the Practice of the Pediatric Therapeutic Dentistry. / Methodical recommendation. Part 1. - Poltava, 2010. - 156p.
2. Kaskova L.F., Vashchenko I.Yu. Dental Diseases in the Practice of the Pediatric Therapeutic Dentistry. / Methodical recommendation. Part 1. - Poltava, 2010. - 143p.
3. Kaskova L.F., Vashchenko I.Yu. Propaedeutics of Pedodontics. / L.F. Kaskova, I.Yu.Vashchenko. // Methodical recommendation – Poltava, 2007. – 156.
4. Pinkbam I.R., D.D.S., M.S. “Pediatric dentistry”. – V.B. Sounders company. – 1999. – 566p.
5. Peter Heasman. Restorative Dentistry, Pediatric Dentistry and Orthodontics. - Churchill Livingstone. – 2003. – P. 378.

Допоміжна

для вітчизняних студентів:

1. Борисенко А.В. Терапевтична стоматологія. Карієс. Пульпіт. Періодонтит. Ротовий сепсис – К.: «Медицина», 2010, Т 2.- 560с.
2. Борисенко А.В. Композиционные пломбировочные материалы, Киев: «Книга плюс», 1998.
3. Борисенко А.В., Неспрядько В.П. Композиционные материалы в терапевтической и ортопедической стоматологии. - Киев: «Книга плюс», 2001. - 195с
4. Боровский Е.В., Иванов В.С., Максимовский Ю.М., Максимовская Л.Н. Терапевтическая стоматология. – М.: «Медицина», 1998. –736с.
5. Боровский Е.В., Жохова Н.С. Эндодонтическое лечение. – М.: «Медицина», 1997. – 64с.

6. Боровский Е.В., Леонтьев В.К. Биология полости рта. – М.: «Медицина», 1991. –198с.
7. Виноградова Т.Ф. Стоматология детского возраста (руководство для врачей). – М.: «Медицина», 1987.- 528 с.
8. Виноградова Т.Ф. Диспансеризация детей у стоматолога. 2-е изд., перераб. и доп. (Б-ка практ.врача. Важнейшие вопросы стоматологии). – М.: «Медицина», 1988. –256 с.
9. Грошиков М.И. Некариозные поражения тканей зуба. –М.: «Медицина», 1985. – 176с.
10. Даггелъ М.С. и соавт. Атлас реставрации молочных зубов. - Москва: «Лори», 2001.
11. Данилевський М.Ф., Сидельникова Л.Ф., Рахній Ж.І. Пульпіт. – К.: «Здоров'я», 2003. –168с.
12. Дельцова О.І., Чайковський Ю.Б., Геращенко С.Б. Гістологія та ембріогенез органів ротової порожнини: навчальний посібник. - Коломия: ВПТ «Вік», 1994. –94с.
13. Ключева С.К., Мороз Б.Т. Основы генетики для стоматологов. – СПб.: ООО «МЕДИ издательство», 2005. – 68с.
14. Колесов А.А. Стоматология детского возраста. – 4-е изд. - М.: «Медицина», 1991. – 464с.
15. Корчагина В.В. Лечение кариеса зубов у детей раннего возраста. – М.: «МЕДпресс-информ», 2008. – 168с.
16. Костромская Н.Н., Глотова О.Н. Лечебные и изолирующие прокладки в стоматологии. – М.: «Медкнига»; - Н.Новгород: «НГМА», 2001. – 80с.
17. Курякина Н.В. Терапевтическая стоматология детского возраста. - М.: «МИА», 2007. - 632с.
18. Лечение и реставрация молочных зубов (иллюстрированное руководство по лечению и реставрации кариозных молочных зубов): Пер. с англ. / М.С. Даггал, М.Е.Дж. Керзон, С.А. Фэйл и др. - М.: «МЕДпрессинформ», 2006. - 160с.
19. Максимовская Л.Н., Рощина П.И. Лекарственные средства в стоматологии: Справочник. – 2-е изд. - М.: «Медицина», 2000. –240с.
20. Макеева И.М. Восстановление зубов светоотверждаемыми композитными материалами. – М.: «Медицина», 1997. –72с.
21. Николаев А.И., Цепов Л.М. Практическая терапевтическая стоматология:

учебное пособие /А.И.Николаев, Л.М.Цепов. 8-е изд. – М.: «МЕДпрессинформ», 2008. - 960с.

22. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача. – Полтава, 2003. – 208 с.
23. Патерсон Р., Ваттс А., Саундере В., Питтс Н. Современные концепции в диагностике и лечении кариеса фиссур. Обзор клинических методов и материалов. – Лондон : «Квинтэссенция», 1995. –78с.
24. Пахомов Г.Н., Леонтьев В.К. А트равматическое восстановительное лечение кариеса зубов.- Москва - Женева. 2002. -112с.
25. Персин Л.С., Елизарова В.М., Дьякова С.В. Стоматология детского возраста. -М.: «Медицина», 2003.- 640с.
26. Попруженко Т.В. Профилактика основных стоматологических заболеваний /Т.В. Попруженко, Т.Н. Терехова. –М.: «МЕДпрессинформ», 2009. – 464с.
27. Ральф Е. Мак-Дональд, Дейвид Р. Эйвери Стоматология детей и подростков. - М.: «Медицинское информационное агентство», 2003. - 766с.
28. Рубахина Н.А., Аржанцев А.П. Рентгендиагностика в стоматологии. –М.: «МИА2,1999. – 450с.
29. Садовский В.В. Клинические технологии блокирования кариеса. – М.: 2Медицинская книга», 2005. – 72с.
30. Сайфуллина Х.М. Кариес зубов у детей и подростков: Учебное пособие. –М.: «МЕДпресс», 2000. – 96с.
31. Сырбу Н.И. и соавт. Пульпиты у детей. – Кишинев: «Штиинца», 1979. - 98с.
32. Стоматология детей и подростков /Пер с англ. Под ред. Р.Е.Мак-Дональда, Д.Р.Эйвери. – М.: «МИА», 2003. –766с.
33. Справочник по детской стоматологии (Под редакцией А.С. Cameron, R.P. Widmer / Перевод с англ. По ред. Виноградовой Т.Ф, Гинали Н.В., Топольницкого О.З. – М.: «МЕДпресс-информ», 2003. – 288с.
34. Удовицька О.В., Лепорська Л.Б. Дитяча стоматологія. - К.: «Здоров'я», 2000. – 296с.
35. Хельвиг Э., Климек Й., Аттин Т. Терапевтическая стоматология / Под ред. проф. А.М.Политун, проф. Н.И. Смоляр. Пер. с нем. – Львов: «ГалаДент», 1999. – 409с.

36. Чупрынина Н.М., Воложин А.И., Гинали Н.В. Травма зубов. – М.: «Медицина», (Б-ка практ. врача. Важнейшие вопросы стоматологии). 1993. -160с.

для російськомовних студентів:

1. Борисенко А.В. Кариес зубов. Практическое руководство. - К. Книга плюс, 2000. - 344 с.
2. Борисенко А.В. «Секреты лечения кариеса и реставрации зубов». - К.:Книга плюс, 2002.
3. Биденко Н.В. Стеклоиономерныс материалы и их применение в стоматологии. - Москва: «Книга плюс», 2003. -144 с.
4. Борисенко А.В. Композиционные пломбировочные материалы. - Киев: Книга плюс, 1998.-168 с.
5. Боровский Е.В., Иванов В.С., Максимовский Ю.М., Максимовская Л.Н. Терапевтическая стоматология. - М. - Медицина, 1998. -736 с.
6. Боровский С.В., Жохова Н.С. Эндодонтическое лечение. - М., 1997. -64 с.
7. Виноградова Т.Ф. Руководство по детской стоматологии. - М.-Медицина, 1987.
8. Грошиков М.И. Некариозные поражения тканей зуба. -М.: Медицина, 1985. – 176 с.
9. Даггелъ М.С. и соавт. Атлас реставрации молочних зубов. И-во «Лори», Москва, 2001.
10. Колесов А.А. Стоматология детского возраста. -М.:Медкцина, 1991. - 464с.
11. Курякина Н.В. «Терапевтическая стоматология детского возраста» М.-Мед.книга. - Н.Новгород. - Изд-во НГМА, 2001.
12. Лукиных Л.М. Кариес зубов (этиология, клиника, лечение, профилактика). - Н.Новгород: Изд-во НГМА, 1998. -186 с.
13. Макеева И.М, Восстановление зубов светоотверждаемыми композитными материалами. - М., 1997. -72 с.
14. Марченко А.И., Кононович Е.Ф., Солнцева Т.А. Лечение заболеваний в детской терапевтической стоматологии.-К.: Здоровье, 1986.
15. Николишин А.К. Современная эндодонтия практическою врача. - Полтава, 1997, -112 с.
16. Николишин А.К. Восстановление (реставрация) и пломбирование зубов современными материалами и технологиями. - Полтава, 2001. - 176 с.
17. Новик И.И. Заболевания зубов и слизистой оболочки полости рта у детей. - К.: Здоровье, 1971. - 456 с.
18. Персин Л.С., Єлизарова В.М., Дьякова С.В. Стоматология детского возраста. - М.Медицина, 2003. - 640с.
19. Пахомов Т.Н., Леонтьев В.К. Атравматическое восстановительное лечение кариеса зубов. - Москва - Женева. - П 2 с.
20. Рольф Е. Мак-Дональд, Дейвид Р. Эйвери. Стоматология детей и подростков. - М. :Медщцнское информационное агентство, 2003. - 766 с.
21. Рубахина Н.А., Аржанцев А.П. Рентгендиагностика к стоматологии. - М.: МИА, 1999. - 450 с.

22. Сырбу Н.И. и соавт. Пульпиты у детей. - Кишинев: Штиинца, 1979.
23. Справочник по детской стоматологии (Под редакцией А.С. Cameron, R.P. Widmer / Перевод с англ. Но ред. Виноградовой Т.Ф., Гинали Н.В., Топольницкого О.З. - М.: МЕДпрессинформ, 2003. - 288 с.
24. Чупрынина Н.М. Атлас рентгенограмм зубов и альвеолярного отростка в норме и при патологии у детей. - Москва, 1964.

для англомовних студентів:

1. Harty F. J. Endodontics in Clinic Practice. –1994. – 366 p.
2. Holland R. I. Citotoxicity of fluoride / R. I. Holland // Acta Odontol. Scand. – 1980. – Vol. 38. – № 2. – P. 69–79.
3. Mithell D. Oxford handbook of clinical dentistry / D. Mithell, L. Mithell. – Oxford University Press, 1999. – 804 p.
4. Rosen S. L. Fundamentals and Principles of Polymeric Materia / S. L. Rosen. – New-York, 1982. – 187 p.
5. Tyldesley W.R. Diagnostic picture tests in oral medicine / W. R. Tyldesley. – London, 1986. – 128 p.

15. Інформаційні ресурси

1. Інформаційні ресурси вузівської бібліотеки.
2. Електронні інформаційні ресурси вузівської бібліотеки:
 - Електронний каталог бібліотеки.
 - Інформаційно-довідникові джерела: енциклопедії, довідники, словники
 - Навчальні електронні видання і ресурси: посібники, що містять систематизований матеріал в рамках програми навчальної дисципліни.
3. Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:
 - Інтернет каталоги і колекції посилань.
 - Медичні web- сервери і web-сторінки:
 - MedWedi.ru – портал безкоштовної медичної літератури
 - Dic.academic.ru – словники і енциклопедії
 - Mediclab (medical information portal)
 - <http://www.Swissimplant.ru/glossary.php>
 - www.wikident.ru/index.php
 - www.eurolab.ua/encyclopedia
 - MedUniver.com
 - Medical.diss.com
 - Бази даних.
 - Архіви електронних текстів і віртуальні бібліотеки.
 - Бібліографічні посібники.
 - Медичні організації (асоціації, наукові товариства).
 - Науково-дослідницькі центри та інститути.
 - Медична освіта.
 - Лікувальні заклади.
 - Новини.
 - Корисні посилання.